

KLAGANDE

Assemblin El AB, 556013-4628

Ombud: Advokat Olof Larsberger

MOTPART

Försvarets materielverk

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 6 oktober 2023
i mål nr 11590-23, se bilaga A

SAKEN

Upphandling på försvars- och säkerhetsområdet

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

1. Kammarrätten avslår överklagandet.
 2. Kammarrättens interimistiska beslut den 16 oktober 2023 upphör därmed att gälla.
-

YRKANDEN M.M.

Assemblin El AB yrkar i första hand att kammarrätten ska förordna att upphandlingen inte får avslutas förrän rättelse har vidtagits där Eltel Networks Infranet AB:s anbud inte beaktas. I andra hand yrkar Assemblin att kammarrätten ska undanröja förvaltningsrättens dom och visa målet åter till förvaltningsrätten för fortsatt handläggning. Bolaget för fram samma omständigheter som i förvaltningsrätten med bl.a. följande tillägg.

Det som bolaget förde fram i yttrande till förvaltningsrätten den 3 juli 2023 om att Eltel inte uppfyllde kvalificeringskravet om kassalikviditet, trots att Eltel åberopat annat företags kapacitet, utgjorde inte några nya rättsfakta. Grunden för överprövningsansökan förblev densamma, nämligen att Eltel inte uppfyllt aktuellt kvalificeringskrav och att Försvarets materielverk (FMV) därför har handlat i strid med gällande lagstiftning eftersom Eltels anbud antagits. Vad bolaget förde fram i sitt yttrande var inget annat än ett bemötande av de grunder för bestridande som FMV angett i sitt yttrande.

Om det trots det skulle vara fråga om nya omständigheter så har bolaget haft giltig ursäkt att inte åberopa dem tidigare. Bolaget fick först i och med FMV:s yttrande till förvaltningsrätten den 19 juni 2023 vetskap om att FMV ansåg att Eltel uppfyllde det aktuella kvalificeringskravet genom att åberopa moderbolagets kapacitet. En leverantör har rätt att åberopa nya omständigheter, vars betydelse leverantören inte tidigare har haft anledning att överväga, för att bemöta omständigheter åberopade av motparten. Om FMV inte hade gjort gällande att Eltel åberopat annat företags kapacitet skulle denna omständighet överhuvudtaget aldrig ha omfattats av ramen för förvaltningsrättens prövning.

Treveckorsfristen enligt 16 kap. 5 b § lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, LUFSS, löpte ut den 26 juni 2023. Bolaget begärde och beviljades då anstånd med att yttra sig till den 3 juli 2023. Bolaget hade inte möjlighet att komma in med ett yttrande inom den

ursprungliga fristen på grund av den tidsförskjutning som uppstod efter det att FMV fått anstånd med att yttra sig till den 19 juni 2023. Det förhållandet att förvaltningsrätten beviljade bolaget anstånd innebär dessutom att förvaltningsrätten får anses ha tagit ställning till frågan om giltig ursäkt och ansett att bolaget kunnat åberopa nya omständigheter efter preklusionsfristens utgång. Att förvaltningsrätten sedan, av preklusionsskäl, bortser från vad bolaget angett i sitt yttrande är en helt orimlig ordning.

Åtagandet från Eltels moderbolag var inte undertecknat av en behörig firmatecknare och var därmed ogiltigt. Eltel kunde av det skälet inte förlita sig på åtagandet i upphandlingen. Frågan om ett åtagande är bindande avgörs enligt civilrättsliga regler. Själva grundpremisen för att åberopa ett annat företags kapacitet till uppfyllelse av ett kvalificeringskrav är dessutom att även det åberopade företaget uppfyller den kravställda kapaciteten, vilket inte Eltels moderbolag gör. På grund av bristerna skulle Eltels anbud rätteligen ha förkastats och inte antagits i upphandlingen.

FMV anser att överklagandet ska avslås och för i huvudsak fram samma sak som i förvaltningsrätten med bl.a. följande tillägg. Assemblin har i sitt yttrande den 3 juli 2023 åberopat nya omständigheter och påstått att Eltels moderbolag inte uppfyller kravet på ställt nyckeltal, att detta skulle vara ett krav enligt förfrågningsunderlaget och att moderbolagets ekonomiska åtagande gentemot Eltel inte skulle vara undertecknat av behörig företrädare.

För det fall ett rättsfaktum utgörs av de faktiska omständigheter som finns och som får juridiska konsekvenser så borde det vara uppenbart att de påståenden som Assemblin gjort gällande efter preklusionsfristens utgång utgör nya rättsfakta (brister i ansökan, upphandlingsfel) i den mening som avses i 16 kap. 5 b § LUFs. Om nya rättsfakta fick åberopas så länge den rättsliga grunden (dvs. den vinnande leverantören är inte kvalificerad) inte ändras så skulle bestämmelsen om preklusion i praktiken bli verkningslös.

Det är ostridigt att Assemblin saknade kännedom om att Eltel åberopat ett åtagande från sitt moderbolag när Assemblin lämnade in ansökan om överprövning. Som förvaltningsrätten mycket riktigt konstaterar fick Assemblin däremot tillgång till samtliga handlingar av betydelse, inklusive relevanta årsredovisningar och moderbolagets åtagande, sju dagar före utgången av preklusionsfristen. Assemblin har därför haft lång tid på sig att, inom preklusionsfristen, åberopa de nya omständigheterna till stöd för sin talan. Detta i synnerhet eftersom kravet på leverantören i dess egenskap av näringsidkare att inom fristen åberopa samtliga relevanta omständigheter bör ställas högt. Det faktum att förvaltningsrätten gett Assemblin anstånd med att komma in med handlingar i målet innebär inte att det funnits giltig ursäkt. Det finns inget lagstöd eller stöd i praxis för att en förvaltningsrätt kan förlänga preklusionsfristen genom att medge anstånd. Begäran om anstånd skedde därför på Assemblins risk.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Allmänna utgångspunkter

I 16 kap. 5 b § LUFSS finns en bestämmelse om preklusion i mål om överprövning i förvaltningsrätt. Enligt bestämmelsen får en omständighet som den sökande leverantören åberopar till grund för sin talan senare än tre veckor från den dag då ansökan om överprövning kom in till förvaltningsrätten beaktas av rätten endast om leverantören gör sannolikt att den inte har kunnat åberopa omständigheten tidigare eller annars har haft giltig ursäkt att inte göra det.

Av förarbetena till bestämmelsen framgår att det med omständigheter endast avses s.k. rättsfakta. Varken s.k. bevisfakta eller bevis omfattas. Omständigheter som kan bli föremål för preklusion är t.ex. sådana konkreta fel i upphandlingen som skulle kunna läggas till grund för ingripande enligt 16 kap. 6 § eller ogiltighet enligt 16 kap. 13–13 b §. Även sådana omständigheter som åberopas till stöd för att sökanden har

lidit skada eller riskerar att lida skada omfattas av bestämmelsen i 16 kap. 5 b § LUFs. Det bör dock, med hänsyn till upphandlingsmålens komplexitet, finnas ett förhållandevis stort utrymme för leverantören att utveckla och förtydliga sin talan (se prop. 2021/22:120 s. 85).

Möjligheten att beakta nya omständigheter som åberopas i ett sent skede av processen utgör undantag till huvudregeln och bör tillämpas restriktivt. Kravet på leverantören att inom fristen åberopa samtliga relevanta omständigheter bör ställas högt (se a. prop. s. 85 f). Det får härvid anses vara leverantörens eget ansvar att åberopa omständigheter i tid och efter preklusionsfristens utgång föra fram eventuella skäl för att en åberopad ny omständighet ändå ska beaktas av rätten.

Omständigheterna i målet

I sin ansökan om överprövning hos förvaltningsrätten har Assemblin fört fram att FMV har brutit mot principerna om likabehandling och öppenhet eftersom myndigheten låtit Eltel delta i upphandlingen och utvärderat bolagets anbud trots att Eltel inte uppfyller det obligatoriska kvalificeringskravet om kassalikviditet. Assemblin gör gällande att på grund av FMV:s överträdelse av regelverket har Assemblin lidit skada eller har riskerat att lida skada.

Efter preklusionsfristens utgång har Assemblin fört fram att Eltel inte heller genom att åberopa sitt moderbolags kapacitet uppfyller kravet på kassalikviditet och att moderbolagets åtagande i vilket fall är ogiltigt eftersom det inte är undertecknat av behörig företrädare eller firmatecknare.

Även om konsekvensen av de åberopade omständigheterna möjligen är desamma, dvs. att Eltel inte uppfyllt kravet på att ha minst 100 procent kassalikviditet, anser kammarrätten att de omständigheter som åberopats efter preklusionsfristen utgör sådana nya omständigheter (av vilken

anledning Eltel inte skulle ha uppfyllt kravet) som endast får beaktas av domstolen om Assemblin har gjort sannolikt att omständigheterna inte kunnat åberopas tidigare eller att giltig ursäkt annars funnits att inte göra det. De omständigheter som bolaget har fört fram kan inte anses vara bara en vidareutveckling av tidigare anförda omständigheter, särskilt med beaktande av att de åberopade nya omständigheterna innebär att domstolen måste göra en annan prövning.

Giltig ursäkt

Av utredningen framgår att när Assemblin ansökte om överprövning och fram till den 19 juni 2023, då Assemblin fick del av FMV:s yttrande till förvaltningsrätten, inte kände till att Eltel hade åberopat sitt moderbolags kapacitet för att uppfylla kravet på kassalikviditet. Den informationen framgår inte av de delar av Eltels anbud som Assemblin före detta datum hade fått del av.

Förvaltningsrätten gav Assemblin tillfälle att senast den 26 juni 2023, som var preklusionsfristens sista dag, yttra sig över FMV:s yttrande. Den 26 juni 2023 begärde Assemblin anstånd med att yttra sig och medgavs anstånd till den 3 juli 2023. I yttrande den 3 juli 2023 förde bolaget fram att Eltel inte heller genom att åberopa sitt moderbolags kapacitet uppfyller kravet på kassalikviditet och att moderbolagets åtagande var ogiltigt.

Kammarrätten konstaterar att Assemblin när bolaget den 19 juni 2023 gavs tillfälle att yttra sig hade sju dagar på sig att åberopa de nya omständigheterna om bl.a. moderbolagets kapacitet innan preklusionsfristen löpte ut. I stället begärde bolaget anstånd i ytterligare sju dagar. Det har inte kommit fram att det funnits något hinder för Assemblin att föra fram de nya omständigheterna inom preklusionsfristen. Kammarrätten beaktar då också den åberopsbörd som ligger på parterna i mål om upphandling (se t.ex. RÅ 2009 ref. 69).

Omständigheten att förvaltningsrätten har medgett Assemblin anstånd med att komma in med ett yttrande efter att preklusionsfristen löpt ut innebär inte heller att preklusionsfristen har förlängts.

Kammarrätten anser mot denna bakgrund, i likhet med förvaltningsrätten, att förvaltningsrätten har varit förhindrad att pröva om det vinnande bolaget Eltel har tilldelats ramavtal i strid med LUFS genom att inte uppfylla kraven på kassalikviditet vid återopande av moderbolags kapacitet, respektive om moderbolagets åtagande är ogiltigt eftersom det inte är undertecknat av behörig företrädare eller firmatecknare.

Fråga om rättelse

Det som Assemblin har fört fram och det som i övrigt framgår av utredningen ger inte kammarrätten anledning att göra någon annan bedömning än den som förvaltningsrätten har gjort. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (KR-09).

Annika Lowén
lagman
ordförande

Anna Lönnestav
kammarrättsråd

Susanne Ericson
kammarrättsråd
referent

Johanna Salmi
föredragande jurist

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 7

DOM

2023-10-06

Meddelad i Stockholm

Mål nr

11590-23

SÖKANDE

Assemblin El AB, 556013-4628

Ombud: Chefsjurist Gustav Ståhl

MOTPART

Försvarets materielverk

SAKEN

Upphandling på försvars- och säkerhetsområdet

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

YRKANDEN M.M.

Försvarets materielverk (FMV) har genomfört upphandlingen Ramavtal för data och tele, installation och entreprenad med diarienummer 22FMV5520. Upphandlingen var indelad i tre delområden; garnisoner, flygbaser samt Försvarmaktens högkvarter. Upphandlingen genomfördes som ett förhandlat förfarande med föregående annonsering enligt lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, LUFS. Tilldelningsbeslut meddelades den 26 maj 2023 och FMV fattade då beslut om att ingå ramavtal med Eltel Network Infranet AB (Eltel) inom Delområde 2 Flygbas.

Assemblin El AB (Assemblin) yrkar att förvaltningsrätten ska förordna att upphandlingen gällande Delområde 2 Flygbas inte får avslutas förrän rättelse har vidtagits där Eltels anbud inte beaktas. Till stöd för sin talan anför Assemblin bl.a. följande. I upphandlingen fanns ett antal obligatoriska kvalificeringskrav, bl.a. krav på anbudsgivarens ekonomiska nyckeltal. Ett av dessa krav var att anbudsgivare enligt sin årsredovisning eller motsvarande redovisning skulle ha en kassalikviditet om minst 100 procent under minst ett av de senaste två åren. Av inlämnad kreditupplysning framgår att Eltels kassalikviditet för år 2020 och 2021 understeg 100 procent. FMV har trots detta dels låtit Eltel delta i upphandlingen, dels utvärderat Eltels anbud. Eftersom FMV har bortsett från aktuellt ska-krav i förhållande till Eltel har myndigheten brutit mot principen om likabehandling. Eltel har därtill fått andra förutsättningar än övriga anbudsgivare, varför utvärderingen inte har varit transparent och även strider mot principen om öppenhet.

Eltel har vidare åberopat sitt moderbolags ekonomiska kapacitet för att uppfylla kvalificeringskravet kassalikviditet. Ett krav i upphandlingen var att det skulle intygas/bevisas med en årsredovisning för aktuellt år att kravet var uppfyllt. Detta krav gällde även ett åberopat företag. Enligt moderbolagets årsredovisning hade Eltel en kassalikviditet för såväl räkenskapsåren 2020 som

2021 som vida understeg 100 procent. Detta bekräftas av en kreditupplysning. Övriga intyg ingivna av Eltel är inte relevanta då Eltel inte har gett in någon årsredovisning som visar att kravställd kassalikviditet är uppfylld. FMV har inte heller bevisat att något av dessa intyg visar att Eltel varken på egen hand eller genom åberopande av annat företags kapacitet uppfyller kvalificeringskravet kassalikviditet. Under alla omständigheter är moderbolagets åtagande ogiltigt eftersom det inte är undertecknat av behörig firmatecknare eller företrädare för moderbolaget.

Mot denna bakgrund har FMV genomfört upphandlingen i strid med LUFs. Till följd av FMV:s agerande enligt ovan har Assemblin inte tilldelats ramavtalet såvitt gäller Delområde 2 Flygbas. Assemblin har således lidit eller riskerat att lida skada till följd av FMV:s överträdelse av upphandlingsregelverket. Skäl för förvaltningsrättens ingripande i upphandlingen genom rättelse föreligger därmed.

Vad gäller frågan om preklusion bestrides i första hand att Assemblin skulle ha åberopat en ny omständighet gällande frågan om Eltel uppfyller kvalificeringskravet avseende kassalikviditet genom åberopande av sitt moderbolags kapacitet. Grunden för Assemblins talan är alltså att Eltel inte uppfyller kravet på kassalikviditet. Omständigheten att moderbolagets kapacitet har åberopats utgör inte ett nytt rättsfaktum utan enbart en fråga om omständigheten bevisar en uppfyllnad av kvalificeringskravet eller inte. Det är vidare FMV som har lyft in aktuell omständighet i målet och Assemblin måste rimligen tillåtas utveckla och förtydliga sin talan med anledning av FMV:s invändning. För det fall förvaltningsrätten anser att det utgör en ny omständighet ska den i andra hand ändå tillåtas eftersom Assemblin fick kännedom om åberopandet av moderbolagets kapacitet först i FMV:s yttrande den 19 juni 2023. Assemblin måste därför tillåtas att åberopa de omständigheter som behövs för att bemöta detta. Under alla förhållanden har Assemblin haft giltig ursäkt att inte åberopa omständigheten tidigare eftersom

det är FMV:s anståndsbegäran från den 13 juni 2023 som är orsaken till att treveckorsfristen har överskridits. Dessutom har förvaltningsrätten beviljat Assemblin ett anstånd vilket fick konsekvensen att fristen överskreds. I tredje hand måste förvaltningsrätten ändå ta i beaktande den bevisning och de bevisfakta som Assemblin har åberopat med anledning av FMV:s invändningar. Vad gäller omständigheten att åtagandet inte är undertecknat av en behörig person utgör detta mycket riktigt ett nytt rättsfaktum. Den omständigheten ska dock tillåtas mot bakgrund av de ovan redovisade skälen.

FMV bestrider Assemblins yrkande om att upphandlingen ska rättas på så sätt att Eltels bud inte ska beaktas. FMV för fram bl.a. följande till stöd för sin talan. Det är i målet ostridigt att Eltel inte ensamt uppfyller kravet på kassalikviditet. Till stöd för uppfyllandet av kravet har Eltel åberopat andra företags kapacitet i enlighet med vad som beskrivs i upphandlingsdokumentet och uppfyller därmed de obligatoriska krav om kassalikviditet som ställs i upphandlingen.

Assemblin har vidare i sitt andra yttrande åberopat nya omständigheter till grund för sin talan. Eftersom detta har skett senare än tre veckor efter den dag då ansökan om överprövning kom in till förvaltningsrätten får dessa omständigheter inte beaktas av rätten.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för prövningen

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas (1 kap. 11 § LUFS).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 11 § LUFS eller någon annan bestämmelse i LUFS och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § LUFS).

Prövningen i förvaltningsrätten utgör en kontroll av om det på grundval av vad sökanden har anfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 6 § LUFS. Det är den som ansöker om överprövning som på ett klart och tydligt sätt ska ange vilka omständigheter som talan grundas på och bevisa att upphandlande myndighet har agerat i strid med LUFS (jfr RÅ 2009 ref. 69). För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs också att sökanden kan bevisa att sökanden har lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande myndigheten har brutit mot LUFS.

En omständighet som den sökande leverantören åberopar till grund för sin talan senare än tre veckor från den dag då ansökan om överprövning kom in till förvaltningsrätten får beaktas av rätten endast om leverantören gör sannolikt att den inte har kunnat åberopa omständigheten tidigare eller annars har haft giltig ursäkt att inte göra det (16 kap. 5 b § LUFS).

Frågan om preklusion

Upphandlingen påbörjades efter den 1 juli 2022, varför bestämmelsen om preklusion i 16 kap. 5 b § LUFS är tillämplig i målet. Bestämmelsen är en handlingsregel för domstolen som innebär att rättens prövning normalt kommer att begränsas till sådana fel och brister i upphandlingen som leverantören åberopar inom den angivna tiden om tre veckor efter att ansökan har lämnats in. Med omständighet avses endast s.k. rättsfakta, t.ex. sådana konkreta fel i upphandlingen som skulle kunna läggas till grund för ingripande. (Prop. 2021/22:120 s. 85 f.)

Assemblin har i ansökan om överprövning fört fram att FMV har brutit mot principerna om likabehandling respektive öppenhet eftersom myndigheten har låtit Eltel delta i upphandlingen och utvärderas trots att det obligatoriska kravet på att ha minst 100 procent kassalikviditet inte uppfyllts. Assemblin har först efter preklusionsfristens utgång anfört att Eltel inte heller genom att åberopa sitt moderbolags kapacitet uppfyllde kvalificeringskravet på kassalikviditet samt att moderbolagets åtagande är ogiltigt eftersom det inte är undertecknat av behörig företrädare eller firmatecknare. Förvaltningsrätten bedömer att detta utgör nya omständigheter som alltså enbart får beaktas av domstolen om Assemblin har gjort sannolikt att omständigheterna inte kunnat åberopas tidigare eller att giltig ursäkt annars funnits att inte göra det.

Förvaltningsrätten konstaterar att Assemblin fick information om att Eltel hade åberopat sitt moderbolags kapacitet i vart fall den 19 juni 2023 när domstolen kommunicerade FMV:s yttrande till Assemblin. Assemblin hade då en vecka på sig till den 26 juni 2023 att åberopa de nya omständigheterna innan preklusionsfristen löpte ut. De nya omständigheterna fördes dock fram först den 3 juli 2023 och det kan, genom det Assemblin anfört, inte anses ha gjorts sannolikt att möjlighet saknades att åberopa omständigheterna före fristens utgång. Det har inte heller gjorts sannolikt att Assemblin har haft giltig ursäkt att föra fram omständigheterna efter preklusionsfristens utgång.

Omständigheten att förvaltningsrätten har medgett båda parterna anstånd i målet får inte domstolen att göra en annan bedömning.

Förvaltningsrätten är mot denna bakgrund förhindrad att pröva om det vinnande bolaget Eltel har tilldelats ramavtal i strid med LUFSS genom att inte uppfylla kraven på kassalikviditet vid åberopande av moderbolags kapacitet respektive om moderbolagsåtagandet är ogiltigt.

Frågan om rättelse

Det som förvaltningsrätten har att ta ställning till är därmed om FMV har överträtt principerna om likabehandling och öppenhet genom att låta Eltel delta i upphandlingen och utvärderas trots att bolaget inte har haft minst 100 procent kassalikviditet under minst ett av de två senaste åren.

Upphandlingens kvalificeringskrav på kassalikviditet kunde enligt upphandlingsdokumentet uppfyllas antingen genom att anbudssökanden hade en kassalikviditet som uppgick till minst 100 procent eller att anbudssökanden åberopade andra företags ekonomiska ställning och dessa åtog sig ett solidariskt ansvar för fullgörande av kontraktet.

Förvaltningsrätten konstaterar att Eltel åberopade sitt moderbolags kapacitet för att uppfylla kravet på kassalikviditet. Inga av de omständigheter som Assemblin har fört fram inom preklusionstiden visar att FMV har agerat i strid med upphandlingsdokumenten eller LUFS. Det finns mot denna bakgrund inte skäl att ingripa mot upphandlingen. Ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-05).

Mats Mossfeldt
Rådman

Förvaltningsrättsfiskalen Malin Köld har varit föredragande.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

Hur man överklagar

KR-09

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga det till Högsta förvaltningsdomstolen. Överklagandet ska skickas till kammarrätten. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet.

I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen senast den dag tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen är en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får Högsta förvaltningsdomstolen inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Prövningstillstånd i Högsta förvaltningsdomstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta förvaltningsdomstolen ska pröva ett överklagande. Högsta förvaltningsdomstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rätts-tillämpningen att överklagandet prövas, eller
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller kammarrättens beslut. Det är därför viktigt att du i överklagandet tar med allt som du vill föra fram.

Så här gör du

1. Skriv kammarrättens namn, målnummer och beslutsdatum.
2. Förklara vilken ändring du vill ha och varför du tycker att beslutet ska ändras.
3. Förklara varför du anser att Högsta förvaltningsdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd ovan).
4. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Bifoga de skriftliga bevis du hänvisar till om de inte redan finns i målet.
5. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om hur domstolen kan nå dig: e-postadresser, postadresser,

och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

6. Skicka eller lämna in överklagandet till kammarrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Kammarrätten kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet, och då står kammarrättens beslut fast.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar kammarrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta förvaltningsdomstolen.

Har du tidigare fått handlingar med förenklad delgivning kan även Högsta förvaltningsdomstolen skicka handlingar på detta sätt.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med kammarrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.